

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 4.

CHICAGO, ILL., TOREK, 10. JANUARIJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

Pismo prevzv. g. nadškofa Goriškega.

V Gorici, 19. decembra 1921.

S tem potrdim sprejem 1259 Lir, katere je nabrala Jozefa Karvin doma iz Zalošč pri Dornbergu v goriški nadškofiji za sv. Goro. Blagovolite jej sporočiti mojo prisrčno zahvalo za njen trud. Mati Božja jej bo gotovo stotero povrnila, kar je storila v njeno čast. Zahvaljujem se prav lepo tudi Vam, da ste posredovali to pošiljatev.

Svetogorsko podobo smo 9. oktobra t. l. prepeljali iz franciskanske cerkve v Ljubljani na "Kampanjuc", planjavo blizu Gorice ter od tod slovesno v našo prvostolnico, kjer je razstavljena v čiščenje. Bilo je okoli 40.000 ljudi zbranih. Udeležili so se procesijo tudi ljudje iz Goriške okolice s svojimi zastavami, križi, visokimi svečniki. Svirale so tri glasbene bande. Razun vojnih oblastnj se niso vdeležili civilni oblastniki izveniši g. Dr. Al. Pettarina, deželnega glavarja. Smo pač v Italiji kjer avtoriteta zginja vedno bolj in bolj, in narašča komunizem.

Na Sv. Gori, blizu Gorice smo sezideli z milodari mali samostan (gvardijan je P. Kapistran Ferlin) a provizorične cerkvice nismo še mogli pokriti, ker nam primanjkuje denarja. Zdi se mi, da jaz ne včakam novega svetišča, ker ljudstvo, ki je ubožalo, ne more več prispevati.

Zahvaljujoč se Vam prisrčno, vošim Vam vse dobro in zveličavno za Novo leto v imenu božjem.

Z iskrenim pozdravom veleudani

† Fr. B. Sedej, nadškof.

HUGHES PREZIRA NASVETE MORNARNIŠKIH IZVEDENCEV.

V krogih ameriških mornarniških izvedencev vlada nezadovoljnost, ker državni tajnik in Mr. Root, ki zastopata Združene Države na razoroževalni konferenci v Washingtonu, ne upoštevata njihovih nasvetov. Država kakor je Amerika, bi morala paziti na svoje interese in iste zavarovati. Kakor je pa razvidno iz političnih krogov, ki prevladujejo na razoroževalni konferenci, je vse delo zamišljeno in tudi reševano natančno po prefriganem načinu Anglije. Zato pa tudi od te konference je zastoj pričakovati kakega dobrega sadu. Ljubezen med ljudmi je izginila, in dokler se ta ne povrne v ljudsko sredino, tako dolgo zastoj vse delovanje vseh konferenc sedanjega časa.

NEW YORŠKI ŽUPAN BRANI DR. LORENZA.

Po izjavi zdravniškega komisarja v New Yorškem mestu se nahaja tam 6. pohabljenec izmed vsakih 1000 prebivalcev. Raditega pravi župan Hylan, da bi morali ameriški zdravniki z veseljem pozdraviti brezplačno pomoč avstrijskega ortopedičnega kirurga Dr. Lorenza, ki opravlja brezplačne klinike. Tako pomoč moramo sprejeti z veseljem in ne z mržnjo pravi Hylan.

KAJ BO, AKO STAVBENIKI ZASTAVKAJO?

Chicago, Ill., 9. dec. — Vsa čikaška javnost pričakuje z veliko napestostjo kaj bo, ako čikaški stavbeniki zastavkajo. Mestni odbor, ki ima celo situacijo v rokah, grozi stavbenikom, da se bo uvedlo po celi Chicagi takozvani "open shop" odprte delavnice.

Zastopniki organizacij, ki so pri družene z čikaško stavbinsko unijo, so baje zadnje dni enoglasno volili proti Landisovi razsodbi, in proti preklicu napovedane stavke v krajih, kjer so zaposleni neunijski delavci.

Ako stavbeniki odidejo na stavko,

tedaj bo ustavljenega veliko raznega stavbinskega dela, kateri je približno proračunan do 100 milijonov dolarjev. Poleg tega bo veliko ljudi brez dela in delavski živelj bo najbolj prizadet. Vendar, ker delodajalci ne odnehajo v svoji trdovratnosti, ni za delavce druge pomoči, kakor odločni združeni nastop.

RADI VOJAŠKEGA "BONUSA" SOGLAŠAJO.

Kakor se poroča iz Washingtona je v kongresu na dnevnem redu zopet vojaški bonus. Pravijo, da so prišle vse struje v kongresu in senatu do soglasja, da se odobri do služenim vojakom, ki so služili tekom svetovne vojne v ameriški armadi gotovo nagrado. Dobili bojo za vsak dan službe \$1.00. Za premorsko službovanje za vsak dan \$1.25. Poleg tega imajo še več drugih načrtov, kot so podelitev "homesteadov" pod ugodnimi pogoji in za zavarovanja pri War Risk Insurance itd. Za pokritje teh izdatkov se bo porabilo svote, ki jih dolgujejo zavezniki Združenim Državam in pa gotove carine pri prodajanju raznega blaga.

HAYNES DOŠPEL V CHICAGO DA ZATRE TIHOTAPSTVO Z OPOJNIMI PIJAČAMI.

Zadnjo soboto je došel v naše mesto Zvezni prohibicijski komisar Roy D. Haynes, ki bo baje skušal očistiti Chicago tihotapstva z opojnimi pijačami. Mr. Haynes bo uradoval v zveznim poslopu. V svojem programu je baje skrajno odločen.

OROPALI POLICIJSKEGA NAČELNIKA.

V Benton, Ill., so te dni štirje možje in ena žena prijeli policijskega načelnika Steva Buckner, mu vzeli policijsko zvezdo, palico, revolver, žepno svetilko in \$2.30 gotovine. Zatem je mogel v njihovem spremstvu korakati na policijsko postajo, kjer so ga povrh še zatvorili v jetniško celico.

IRSKA IN MIROVNA POGODBA Z ANGLIJO.

Po raznih poročilih, ki jih čujemo o Irski je sklepato, da se je zviti Angliji posrečilo dobiti na svojo stran par vodilnih mož na Irskem. Boj za sprejem in proti mirovni pogodbi je trajal nekaj nad mesec dni. Predsednik irske republike je vstrajal do konca in še vedno vstraja pri svoji zahtevi, da Irska mora postati popolnoma neodvisna država. Zadnje čase, ko ga je v njegovi vstrajnosti za neodvisnost njegove domovine že zapuščala večina, se je kakor mož značaja krepko pokazal. Rajše je pripravljen resignirati, kakor, da bi on sprejel v imenu irskega naroda kako pogodbo, ki bi vsebovala kaj drugega, kakor pa popolno neodvisnost za irsko republiko. Tako nastopa in zastopa svoj narod mož značaja! Ali se moremo Jugoslovani ponašati z enakimi možmi?

DRUGA POROČILA O IRSKI SITUACIJI.

Poznejša poročila pa zanikujejo prva in trdijo, da irski narod stoji krepko za svojim vzornim voditeljem De Valera. Popolno svobodo ali vojno! To je baje geslo današnje irske. Zadnjo soboto večer so obdržavali, kakor trdijo poročila, tajna zborovanja po vseh delih irske. Vsi so sklenili in zaprisegli podpisati predsednika De Valera do skrajnosti.

Poročila, ki prihajajo iz Londona so iz trte izvita in kažejo vso drugačno stran irskega položaja, kakor je v resnici. Trdijo, da na irskem preti domača civilna vojna med severom in jugom. Kakor pa je razvidno iz zadnjih poročil, lahko sklepamo, da irski narod je združen, odločen in pripravljen še na nadaljne žrtve, za svojo neodvisnost in svobodo ako potreba.

FRANCOSKA NEODJENLJIVOST SILI BRITANIJO V POGODBO.

Ker je Francija na razoroževalni konferenci odločno nastopila s zahtevo za močno podmorsko brodogradnjo, je ta krepek oficijelni nastop Francije spremenil smer in taktiko Velike Britanije. Francija je zahtevala močno podmorsko brodogradnjo iz več vzrokov. Svojo upravičenost je utemljevala na pretečo agresivnost od strani Nemčije, pa tudi radi Britanije, ker ji zadnje čase ni mnogo zaupala.

Britanija oziroma njen vodja Lloyd George je uvidel, da če se Francija odstrani ne bo to rodilo dobrih posledic za Evropo in najmanj pa za Britanijo. Zato je brž poklical francoskega ministrskega predsednika Brianda na posvetovanje, kjer se bo baje napravilo nekako medsebojno pogodbo, ki bo dajala Franciji jamstvo pred mogočim napadom od strani Nemčije.

NEMCI PRIDEJO K RAZMOTRIVANJU.

Na povabilo vrhovnega sveta lige (Nadaljevanje na 3. str.)

J. M. Trunk.

Na potu v tujino.

(Nadaljevanje)

Nekoliko več zanimanja mi vzbujajo sopotniki, kojih je veliko število, da v prostrani jedilnici ne moremo vsi naenkrat sedeti k mizi. Večinoma so je vse "ingliš" a teku dni slišim tudi druge glasove, zapazim šepet slovanskih jezikov, Čehov, Poljakov, Rusov, Hrvatov, a še le zadnji dan tudi glas prekmurske Slovenke.

Na parnikih v ali iz Amerike je izmed pet ljudi — šest židov! V kabini smo bili štirje. K sreči samo dva žida in — Nemec iz — Zagreba! Bil je to bančni uradnik, pristen Hrvat, celo Velehrvat, kakor je zatrjeval, a tičal je še do ušes v — nemščini. Osvobojenje je prišlo ob enajsti uri, skrajni čas, drugače bi nas zagrnili vsenemško morje. Dočim kakor sem pozneje opazoval, niti pristni Nemci niso upali preglasno govoriti nemški, kar ni v redu, ker tudi v narodni nesreči človek ne sme izgubiti narodnega ponosa, je naš zagrebčan švabačil z židi in z menoj, dasi sem mu odgovarjal, recimo jugoslovanski, ker smem se ponašati, da tudi srbohrvaščino precej obvladam. Ne zamerim mu, ker je pač otrok svojega časa, a skrajni čas je bil, da ti švabski časi docela izginejo. S tem ni rečeno, da naj zavržemo nemščino, a izginiti mora nemški duh in na njegovo mesto stopiti lastno slovansko mišljenje, ki ne išče moči v raznih kulturah, temveč v veliki zakladnici narodne omike in udejstvovanju še spečih slovanskih moči. Čehi, tudi "ameriški" so bili doslednji, od tod njih moč.

O drugih Jugoslovanih rečem samo: preveč žejne duše in nebrzdano slani. Ni se dosti pilo na ladiji, a prvi in zadnji, ki so stali pri okencu, kadar se je otvorilo in zatvorilo, so bili — Jugoslovani. Človek bi sodil, da izborna hrana zadostuje, in je zadostilo druge, čemu ne nas? Žuljevih rok si služimo kruha, a čemu drago pijačo, ki nam prinaša le škodo. Jaz ne Kalan, kliči, kliči, kliči, morda vendar kaj izda! Drugi je bilo za-me mučno. Če je pijača začela "delati", so se otvorili vrelci, o kakem modrem molčanju ni bilo govora. Začeli so peti, a to je bil divji krik, da se je vse spogledovalo in povpraševalo: Kdo, od kod so ti divji ljudje? Kulture nam manjka, magavi nemške, a kultura mora biti, drugače bo nas svet vedno manj omiloval, pravzaprav zasmehoval. "They are Yougoslavs" — "Jugoslovani so", tako je govorilo na stotine potnikov iz raznih krajev sveta in se — zaničljivo muzalo. In koliko takih vtisov dobe ljudje širom sveta. Zato nismo na dobrem glasu, s krivi smo sami, ker ne spoznavamo, česa je človeku treba da ga drugi spoštujejo. Židje so delali še druge opazke, a ne iz navedenih razlogov, temveč, ker čutijo, da z razpadom stare Avstrije, bode padla tudi njih moč, dasi v Jugoslaviji, žal se ni. Na ladiji je bil tudi polski škof Rhode iz Green Bay, Wis., in smo imeli ob nedeljah sv. mašo. Izredno mnogo odličnih potnikov prvega razreda je prejelo sv. obhajilo. Zadnjo nedelo sta se priklatile, tako moram opravičeno reči tudi dve Dalmatinki, morda samo, da vidite prostoro prvega razreda, ker od konca do kraja sv. službe ste blebetale, kakor bi že 10 let ne bile skupaj. To zapišem, ker upam, da bo morda marsikje malo izdalo. Svet ima ostre oči! Romae Romano more vivito more — omikan svet zahteva omike, bi rekli prosto.

Pri mizi je nas šest, štirje Angleži, en Amerikanec in moja malenkost. Prve dni smo se bolj gledali, polagoma so se otajala srca. Dokler nismo prišli v razgovor so me imeli za — Angleža. Ko jim povem da sem Avstrije, se je videlo na njih obrazih, da vojska še ni pozabljena, debelo me gledajo, ker so me seveda tudi imeli nakrat za Huno. Kakor so šovinistični časniki Nemce imenovali. Ko jim pojasnim, da sem jako neprosto voljen Avstrije in da me je celo nekaj Amerikanca, je bila Bosna mirna, prav dobro smo se razumeli, in jih črna suknja ni plašila, dasi sem videl pri Angležih framazonske znake. Samo rdeča barva ne prenese črne!

Večinoma sem bil sam, a v teku 8 dneh nehoté prideš na tako ozkem prostoru s potniki v ožjo stiko. Mnogi so se za avstrijske razmere zanimali in značilno je bilo vprašanje, "does go improving" — ali gre na boljše? Odgovarjal sem jim nekako po načinu prefriganega fanta iz Podjune na Koroškem, ki je leta 1914. ob prvem pohodu proti Rusom znal strogega vojaškega cenzorja potegniti za nos, piščoč domu: "Dva dni smo korakali, osem dni pa rakali!" "Improving — gre na boljše", pravimo mi pošteni kristjani tudi tedaj, ko se bliža blede smrt. Menda so me razumeli!

Dne 14. avgusta smo dospeli v New York. Deževalo je. Pravijo, da pomeni srečo, če dežuje na dan ženitve. Ali bo dež dobro znamenje tudi za — me, ko prestopam prag tujine, morda nove domovine? Vem da je oko ameriškega zakona pri naseljencih posebno strogo. Nisem bil brez skrbi, a vse je gladko izteklo. S krepkim pripročilom božji previdnosti sem pogumno stopil na ameriška tla. Nisem šel lahkomišelnost od doma, nekako iztirali so me, postal sem revež, in o teh pravi A. Aškerc:

Mar domovino revež kje ima?

Tam dom njegov, je, kjer svoj znoj preliva, in kjer je grob njegov, tam dom je, da!

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Na delo za svojo stvar.

Vedno bolj se opazuje med prdčim delom slovenskega delavstva v Ameriki, da vsaki dan bolj spoznavamo, kako strašno je bil varan. Naše slovensko delavstvo, ki je prišlo sem v Ameriko s trehuhom za kruhom, je vrjelo lepim besedam, ker si ni mogli misliti, da bi se našel med lastnim narodom, med lastnimi rojaki podlež, ki bi izrabili njih nevednost v tujini, njih neznanje jezika, neznanje razmer, njih težave prvih let življenja v tujini v grde eksploatacijske, izkorščevalne namene, da bi sebi polnil žep. Tega, pravimo, slovenski delavec niti v sanjah misliti ni mogel.

Ti ljudje so mu potem slikali vse, tiste, ki so prišli sem samo z namenom koristiti mu, ga voditi in obvarovati teh sleparjev in jih začrnil kot njegove sovražnike in njegove izkorščevalce. Naredili so kakor oni tržaški tat, ki je kradel, pa so ga lovili. Ko je pa tekel, je pa klical bolj kakor njegovi zasledovalci: "Primitite tatu!"

In tako se zgodilo, da se je posrečilo tem tatovom slovenskih delavskih žuljev, da so preslepili del slovenskega delavstva, in ga spravili na svojo stran.

Toda veliki Lincoln je rekel: "Mogoče je slepiti nekoliko ljudi vse čase, ali vse ljudi nekoliko časa, ni pa mogoče slepiti vse ljudi, vse čase." In ta resnica se potrjuje tudi med našim slovenskim delavstvom.

Nabirali so fond za fondom. Začeli so zbirati za slovensko sirotišnico, ni je nikjer še danes. Začeli so zbirati za slovensko zavetišče za stare slovenske delavce. Ga še danes ni. Pa kar je najhuše, tudi denarja, ki se je nabral, nikjer ni. Kar nihče noče nič vedeti o njem. Potem so zbirali razne fonde za rešitev Primorja, potem za slovensko republiko, potem za federativno republiko. Zopet se je zgodilo enako. Zopet so ti soči dolarjev delavskih žuljev izginili neznano kam. Vse povpraševanje po njih je zastoj. Nihče ne ve, kje je denar.

Imeli so razne "voditelje". Najsvetlejša zvezda med njimi je bila Kristan. Ja, to so ga kovali v deveta nebesa! To jim je bil ideal proletarskega prijatelja.

Pa kje je danes Kristan? Bil je v Ameriki. Prišel je še enkrat pogledat, če bi se dalo še kaj kolektirati. Ko pa je videl, da so se začele delavstvu oči odpirati, jo je pa skrivnostno, kakor je prišel, popihal domu. Doma pa toži, da je slovenski proletarijat v Ameriki "udarjen." Pravilno bi bilo, ko bi bil povedal, da je "bil udarjen", pa se sedaj probuja.

Zato je pa sedaj treba samo enega: pokrepi častništvo, ki odpira slovenskemu delavstvu oči in ga probuja k narodni in delavski zavednosti, ki mu kaže neustrašeno njegove sleparje kot sleparje, tatove kot tatove. In to so naši listi, listi, katere si je slovenski katoliško zavedni delavstva ustanovil in skozi razne krize krepko vzdržal.

Zato kličemo slovenski delavci vsem svojim sotrpinom: Na delo za naše časopise! Zlasti "Edinost" se mora pokrepi. (Za poskušnjo za dva meseca bo izhajala po trikrat na teden. Ako dobi v tem času dovolj podpore od slovenskega delavstva, da se bo nabralo dovolj novih naročnikov, potem ostane to za stalno.

Bratje: Na delo! Naša pravična stvar bo zmagala in mora zmagati. Med našim slovenskim delavstvom v Ameriki se morajo razmere zjasniti. Zjasnile se pa bodo samo s pomočjo močnega tista, ki ima poštene namere. Proč z vsako škricarijo in frakirijo, ki nas je do sedaj slepila! Proč z vsakim, ki ima namen samo naše žulje pobirati, fonde pobirati in potem sa izginiti.

Na delo!

Iz slovenskih naselbin.

Indianapolis, Ind. — Naj prej vošim Vam in vsem naročnikom vesele Novo leto, da bi ljubi Bog nas blagoslovil in podal nam, kar potrebujemo za dušo in telo. Tukaj Vam pošiljam mali dar za Božično darilo. Z delom se ne moremo pohvaliti, ker je še dosti ljudi brez dela, kateri pa delajo, pa komaj toliko zaslužijo, da se preživijo.

Omenim, da smo imeli tukaj 40 urno pobožnost. Pričela se je 18. dec. in zaključek je bil pa 20. dec. Pobožnost je vodil Rev. Benvenut Winkler, OFM., iz Chicago. Udeležba je bila povsem zadovoljiva. Posebno ob sklepu je bila cerkev napolnjena vernega ljudstva.

Prva hvala za to gre našemu čast. župniku, Rev. P. Cirilu, ki so nam poskrbeli tako navdušenega duhovnika in tako izvrstnega govornika. Prigode so bile v srce segajoče in bodo ostale vsem v globokem spominu. Edina pot k srečnemu življenju je, ako izpolnimo deset božjih zapovedi, katere so nam č. g. pokladali na srca. Hyala Vam, č. g. B. Winkler, za ves Vaš obilni

trud, katerega ste imeli z nami. Naj Vam Bog stoterno povrne!

K sklepu mojega dopisa pozdravljam vse čitatelje tega lista in želim obilo vspeha. Naročnik F. M.

Prazniki v Newburgu, Cleveland, Ohio. — Mrzli Boreas, ki je vihral celi dan, je polagoma utihnil. Zmračilo se je. Tu pa tam je celo poku-kala in izza težkih oblakov nekako skrivnostno pomežikala kaka zver-dica ter se zopet skрила. Po tistem, mirnem zraku se pa začele loviti velike bele snegulčice. Letale so sem ter tja, kakor da bi se bale zapustiti nebo. A slednjič so se vseeno le nežno in rahlo vlegle na tla. Sprva se jih je branila zemlja. Toda prišlo jih je več in več. Napravile so ji plašč, čist in bel, da bi zemljo potolažile. In res je postajala čedalje bolj in bolj ponosna na praznično svoje krilo in utolažila se je ta črna umazana zemlja. Mirovala je, zadremala je in v miru zaslislala šepetanje, katerega ni čula poprej. Glej, snegulčice so ji začele pripovedovati povest: "Leta in leta nazaj... tam na Betlehemske poljanah..." No-

vico so ji prinesle, — naznanilo od daleč, — novico od tamkaj izpod neba! "Mir! Mir! tebi! nemirna izmučena zemlja! Mir tvojim sovražnim se in krvavečim narodom! Mir — mir vsem, ki so blage volje!"

In zazibale so jo snegulčice in zaspala je v svečani tišini Svete Noči!

Ura v bližnjem zvoniku je bila dvanajst. Komaj je utihnil zadnji udarec, ko se naenkrat od vseh strani začuje donenje zvonov. Tudi od Sv. Lovrenca se zasliši pritrkavanje, ki vabljivo vabi farane izpod gorkih odej v prijazno našo cerkvice k polnočnici. Da, k polnočnici! Kajti po dovoljenju milostljivega našega škofa so se nam uresničile pobožne želje dolgih let. Kakor nekaj v prijaznih naših domačih vasicah smo zopet začeli sveti dan s polnočnico. Skoro da ga ni bilo farana, ki bi se je ne bil udeležil. Vsi so morali priti. Kajti na novo prebarvana in okrašena cerkev je bila natkačeno polna. Še zunaj so stali. Mnogo se jih je pa obrnilo nazaj s sklepom: "Le počakaj! Drugo leto bom pa malo prej vstal!" Znotraj v svetišču si pa lahko opazil solzne oči. Kdo se more sramovati solz na ta blažen večer? Komu se ne bo stisnilo srce, ko zopet zasliši odmeve nepozabne pesmice: "Tiha noč! Sveta noč!" In kako navdušeno se je glasila iz mladih grl zbora "Slovenija" himna "Hitite kristjani!" Ali je kaj čuda, če se sam navdušim, da se ti zgane srce, da padaš na kolena in moliš, kakor noben drugi dan? Glej, zvonček ti obrne pozornost proti oltarju, kamor so ravno pristopili priljubljeni župnik Rev. J. J. Oman. Daritev najsvetejša se prične! Zopet se rodi Detice Božje in zopet prinese mir in tolažbo v srca trpinov, ki so blage volje. A kako nekaj krasnega, nekaj navduševalnega je bilo gledati, vrsto za vrsto mož in žena, ki so pri tej sveti polnočni maši pristopili k angeljski mizi ter iz svojih src naredili jaslice za Sina Božjega. O, blagor Vam, čigar delovanje zaliva milost božja, da rodi tako obilen sad!

Vseh skupaj smo imeli šest maš. Zadnja ob desetih je bila za družstva, ki so se je udeležila s svojimi zastavami. Pri tej priliki so tudi naši mladeniči mlajšega oddelka Najsv. Imena pokazali, kaj da se doseže z vstrajnostjo. Od Narodnega doma so namreč s svojo godbo vodili celi sprevod v cerkev. Ne smemo pa pozabiti naše može dr. Sv. Antona, ki so bili jako impozantni v svojih uniformah tako v vspredu, kakor tudi kot častna straža v cerkvi. Pa ne da bi se tega ali onega po nepotrebnem hvalilo. Naštevajo se ta dejstva le, da se pokaže, kako je naše Newburško ljudstvo vedno navdušeno za čast božjo. Samo omeniti je treba, da je to ali to potrebno, in takoj se dobi dosti dobrih ljudi, ki žrtvujejo za Boga in za narod. Zato pa človek lahko tudi opaja, kako jih Bog očevidno blagoslavlja. Bogastva ravno nimajo, a vendar lepo, složno živijo in vstrajnostjo napredujejo tako, da se v resnici lahko navdušim vsakdo, ki pride z njimi v dotiko! In tako je prav! Le v miru in slogi po pravih načelih je mogoč pravi napredek posameznikov in narodov. Dal Bog, da bi vrli Newburžani vedno ostali vzgledni, kakor so.

Pa tudi naši "ta mali" so se postavili na Božični dan. Popoldne in zvečer so nam naredili zabavo. Predstavljali so se nam v različnih majhnih igrakah in šaljivih prizorih. Posebno so pohvale vredne deklice osmegega razreda, ki so brez izjeme polnočno rešile svoje vloge v igrak "Strahovi" in na "Krivih potih." Čast jim! Izvrsten material za diletantno osobje v prihodnosti.

Ko sem se zvečer vračal od zabave, so zopet padale snegulčice, ne kakor v viharju, ampak počasi in polagoma so se vlegale na tla. In šepetale so, ko so objemale vračajoče se vešele ljudi "Slavu Bogu na višavah in mir na zemlji ljudem, ki so blage volje." In v spomin moj se je

globoko utisnil ta dan, prvi Božični dan v Newburghu. A. L. B.

La Salle, Ill. — ... Vam gospod urednik pa želim obilo novih naročnikov za vse tri liste. Le naprej z božjo pomočjo. Nikdar ne bomo propadli, če nas še bolj napadajo in lajajo na nas. Marija stoji pred nami in je z nami, kjer je pa Marija tam se pa kača zastoni zviija proti Mariji. Pozdravljeni.

Josefa Lesjak.

Huston, Pa. — ... List "Ave Maria" je tako lep, posebno božična izdaja, da je res vreden vse naše podpore in sodelovanja. Ko bi jaz ne imela majhnih otročičev, bi vse pustila in bi ga šla razširjati, ker vem, da bi mi bil vsakdo hvaležen, kdor ga še nima, pa bi ga začel brati. Delala bom kolikor bom mogla za razširjenje lista tukaj med nami.

Jerica Tomšič.

Zeeland, N. Dak. — Čistiti gospod Smoley nam je poslal to-le kartico: Potrjujem, da sem sprejel za ljubljansko dijaško kuhinjo \$5.00—1500 K, ki jih je darovala Mrs. Antonija Mihelich, kateri sem se v imenu podpiranih iskreno zahvalil. Dijaška in ljudska kuhinja deli letos po primeroma zelo nizkih cenah kosilo in večerjo okrog 80 dijakom in dneвно 150—200 drugim osebam izmed revnejših ljudskih slojev. Da more vstrajati pri svojem dobrodelnem prizadevanju, potrebuje vsestransko podporo. Srčna Vam hvala za Vaše posredovanje.

Dr. Ivan Svetina.

Joliet, Ill. — Priloženo Vam pošiljam mali dar za list "Ave Maria". Ker delam le po malem, Vam več ne morem poslati. Vendar, kar Vam mi naročniki ne moremo denarno pomagati, ali bi Vam ne mogli pomagati z molitvijo? (Prav gotovo. Urednik.) Naj povem, kako se je meni zgodilo. Pri sv. maši sem pred kratkem prav goreče molil k sv. Antonu in ga prosil za njegovo pomoč pri Vaših listih. Prosil sem ga, da bi mi pomagal dobiti kaj novih naročnikov. Ali ni bilo čudno, še isti dan sem dobil tri nove naročnike, ko sem komaj mislil, da bom katerega. Prepričan sem, da je bil to sad moje molitve. — Nekateri slaboverneži trdijo, da molitev nič ne pomaga. Jaz pa iz lastne skušnje trdim, da pomaga. (Nauk sv. vere je, da je dobra molitev vsikdar uslišana, če tudi ne vsikdar tako, kakor mi prosimo. Vsaj tudi mati otroku vsikdar ne da, kar prosí.) S pozdravi sem Martin Tomec.

Barberton, O. — Prilikuje se Novo leto in poslovalo se bo od nas to staro leto in zatono bo v morje večnosti. In koncem leta poteka tudi naša naročnina za list "Ave Maria". In nehoti se mi usiljuje vprašanje ali bom tudi v prihodnje naročnica dragega lista in odgovarjati si moram na to vprašanje, da ne želim biti brez njega. Zadnja božična izdaja je bila zelo krasna, ker je bila opremljena s tako krasnimi povesti. In nadalje želim, da bi tudi v tem Novem letu list prinašal veliko lepih povesti in želim, da bi se list razširil po vseh slovenskih hišah, kajti nobena katoliška hiša ne bi smela biti brez tega lista. Ta list je najtrdnjša podlaga katoliške vere. Zato dragi naročniki nihče naj ne izostane, da bi ne ponovil naročnine na ta prelepi list. Kolikor več nas bo, toliko lepši bo list in toliko zanimivejši. Želim vsem naročnikom veselo in srečno Novo leto kakor tudi čst. g. uredniku, da bi še mnogo let delovali za božjo čast pod varstvom nebeške matere Marije.

Alojzija Župec.

Dillon, Mont. — Z Novo leto Vam vošim, da bi lepo napredovali z našimi prepotrebniimi in prekoristnimi listi. Želim, da bi tudi naši nasprotniki dobili od Jezusa in Marije spoznanje v tem Novem letu, da bi spoznali, da je Vaše delo samo njim

v korist, da bi vsi spoznali, da je delo teh listov v ponos in srečo vseh katoliških Slovencev, da so ti listi naš general, ki nas peljajo kot močno vojsko v boj za naše najdražje svetinje, skozi srečno življenje v srečno večnost. Pozdravljam vse naročnike. Marko Plut.

CHICAŠKE NOVICE.

Nekateri ljudje so strašansko domišljavi. Dopisnik v "Prol." iz Chicago si domišlja, da bomo vpraševali, kdo je dotični dopis spisal. Prav nič ne povprašujemo. Saj nam tudi povpraševati ni treba. V dopisu je toliko oslovskih dlake, da se ne more zgrešiti tistega, ki se je tam valjal.

V nedeljo večer, 15. januarja prireditelj bodo mladeniči Holy Name Juniors društva jako zanimiv večer. Da vzbude zanimanje med možmi in fanti za katoliško organizacijo, zlasti za društva Najsv. Imena prireditelj bodo tako zvani "Očetovski večer". Vse očetje župnije so povabljeni brez razlike na ta večer, pa tudi vsi fantje in žene in dekleta. Petje se bo vrstilo za govori, govori za petjem. Slednjič se bo vprizoril prizor "Božični dan", katerega je spisal nalašč za to priliko Rev. K. Zakrajšek O. F. M. Med govorniki bodo predsednika obeh društev Holy Name, mladeniškega in možkega, Mr. E. Gregorich in Mr. M. Železnikar, Mr. Fr. Banich, Mr. Jack Korencan, Mr. Jos. Gregorich, Rev. K. Zakrajšek. Glavna govornika pa bosta v angleščini Dr. Lapp, najznamenitejša oseba med katol. močtvom Amerike, ki je organizator National Laymen's Councila in Rev. Dr. Hugo Bren O. F. M. v slovenščini. Vstopnina je prosta. — K obilni udeležbi se vabijo vsi farani. Naj bo to naš družinski večer. Pokažimo našim očetom, da jih priznavamo in spoštujemo, očetje se pa naj zavedo, da so voditelji svojih družin in voditelji naselbine. Zavedo naj se svojega odgovornega stališča pred Bogom in pred svetom. Vsem nam naj pa ta večer pokaže našo nadaljnjo pot za prihodnost — namreč pot sloge in ljubezni, da se bomo čutili vsi kot člani ene družine, kot bratje in sestre med seboj.

Obiskala sta nas Mr. Jerry Lavrich in Mr. Zupančič iz Joliet. Prišla sta po raznih opravkih v Chicago in sta pritem obiskala našo tiskarno.

IZ DUHOVSKIH KROGOV.

V Ameriko je došel pretekli teden hrvatski frančiškan, Rev. Beno Andračić O. F. M. doma iz Hercegovine. — Mi novemu svojemu sobojevniku kličemo: pristrčno dobrodošli! Veliko delo čaka na vas! Bog Vas blagoslovi!

ŠIRITE LIST "EDINOST"!

"PODPIRAJTE MLADINSKE DOMOVE!"

VAŠ DENAR

bo doma najhitrejša, ako ga pošljete skozi naše podjetje.

Mi računamo po najcenejšem dnevnem kurzu istega dne, ko prejmemo od pošiljateljev denar.

Ob izidu te številke smo računali:

Za jugoslovanske krone:	
500	\$ 2.15
1,000	4.25
5,000	20.00
10,000	40.00
Za italijanske lire:	
50	\$ 2.75
100	5.10
500	23.50
1000	47.00

Vse pošiljatve naslavlajte na:

"EDINOST",

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENJSKI KOLEDAR.

15. Nedelja. — Druga nedelja po Sv. Treh Kraljih. — Tretja nedelja v januarju. — Spomin Sv. Pavla puščavnika. Evangelij danes je o žetnini v Kani Galilejski, kjer je Jezus na priprošnje svoje matere storil prvi čudež, če tudi njegova ura še ni prišla. (Pridigo glej v Ave Maria.) — Kjer ima materino društvo tretjo nedeljo svoje mesečno obhajilo je to danes. Društvenice naj ne pozabijo na to.

16. Ponedeljek. — Sv. Marcel, pa pež in mučenec.

17. Torek. — Sv. Anton, opat.

18. Sreda. — Stol sv. Petra v Rimu.

19. Četrtek. — Praznik Sv. Družine.

20. Petek. — Sv. Fabijan in Sebastijan, mučenca.

21. Sobota. — Sv. Neža, devica in mučenica.

22. Nedelja. — Tretja nedelja po Sv. Treh Kraljih. Četrta nedelja v januarju.

KRŠČANSKI NAUK.

3.—Znamenje Kristjana.

Velika sreča je za nas, da smo kristjani. To je milost, to je pravica, ki ni bila podeljena vsem ljudem. In za to milost moramo biti Bogu hvaležni. Kristijan ima znamenje, po katerem se razločuje od teh, ki te milosti niso prejeli. Ne mislim tu notranjega, neizbrisljivega znamenja, ki je bilo vtisnjeno na našo dušo pri sv. krstu, ki je vidno le Bogu in njegovim angelom, v mislih imam križ, ki je vnani znak in viden vsem ljudem.

Izraz "križ" ima različen pomen. Lahko razumemo pod to besedo (1) križ, na katerem je naš Gospod umrl, od katerega je še mnogo sv. ostankov ohranjenih; (2) križ, kakor ga vidimo po naših cerkvah, ka-

koršen bi moral biti v vsaki krščanski hiši s podobo Jezusa Kristusa Križanega, katerega imenujemo tudi "krucifiks"; (3) besedo "križ" rabimo tudi v pomenu križev in težav našega vsakdanjega življenja, katere moramo prenašati vdano in potrpežljivo, združeno s trpljenjem Kristusovim; (4) končno pomenja znamenje, s katerim se prekrizujemo in rekamo: "V imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Amen." Mi vemo, kako se treba prekrizati; vedeti moramo torej, kaj ta križ pomenja.

Kadar se prekrizamo, tedaj spoznavamo z znamenjem sv. križa dve veliki resnici naše sv. vere: Skrivnost Presv. Trojice in skrivnost Včlovečenja. Prvo skrivnost izražamo z besedami, ki jih izgovarjamo, drugo pa z znamenjem, ki ga z roko napravimo.

Prekrizati se moramo pogosto, in to storimo vedno z največjim spoštovanjem. Pravi, resnični, praktični kristjani se prekrizujejo pred vsakim važnejšim opravilom, zjutraj, zvečer, pred jedjo in po jedi, pred molitvijo in po molitvi, v skušnjavah in težavah. V križu zadobe vedno varstvo, moč, silo in okrepčanje. Da, prekrizanje s križem ni samo spoznavanje naše sv. vere in jako koristna molitev, je tudi sv. obred, ki ima moč vsled zasluženja Jezusa Kristusa, da nas varuje, uči in posvečuje.

To lahko rečemo tudi o križu ali "krucifiksu", ki ima, če je blagoslovljen, posebno moč vsled Kristusovega zasluženja in posebne odpustke, da nas varuje, nas poučuje in posvečuje, če ga častimo in premišljujemo.

Naj krasni sv. križ naše hiše, naj visi ob naših posteljah! Često se prekrizujmo, spoštljivo se prekrizujmo in z zaupanjem v neskončne zasluge Jezusa Kristusa.

Pismo iz Francije.

(Za Edinost piše L. Kuhar.)

Paris. — Morda delajo krivico nekateri ameriški listi ako pišejo ognjeviti članke o imperijalizmu Francije, o njeni nenasitnosti in nespravljenosti. Tudi listi v slovenskih jezikih se včasih spozabijo in udarijo na isto struno. Ne vem sicer, kateremu nagibu obogaja, a vsikdar nas tukaj zaskrbi, kadar vidimo in beremo očitke, ki se nam ne zdijo upravičeni.

Vojna in povojna doba nas je navadila na to izvanredno prikazen, da so Amerikanci, pa naj pripadajo tej ali oni narodnosti, veliko soupljivali pri ustanovitvah novih držav v Evropi. Litvanija in Letonska sta se vstvarili v Ameriki, Čehoslovaška ima veliko zahvalo za svoj postanek svojim bratom v Ameriki, Jugoslavija je imela med vojno velikansko zaslombo pri ameriških vojaki in je tudi še sedaj silno navezana, ne samo na njih materijelno pomoč — ki pa ni vsikdar služila namenu darovalcev — ampak, tudi na njih javno mnenje. Svetovno težišče zapuša evropski kontinent in se pomiče proti Zed. Državam. Ker bodo Zed. Države igrale v svetovni politiki čim dalje tem vplivnejšo in odločilno vlogo, je jasno, da države v Evropi ne smejo biti indiferentne napram javnemu mnenju svojih ameriških rojakov, ki tvorijo vendar del javnega mnenja velike ameriške republike.

Iz tega stališča je čisto umevno, ako smo vznemirjeni pri čitanju listov, ki nikakor ne morejo služiti interesom stare domovine.

En tak slučaj je slučaj Francije. Ako je država, ki šteje 39 milijonov, v nezakrivljeni vojski zgubila eden in pol milijona svojih najboljših mož, ako ima nad 2.000.000 invalidov in sirot, ako ima popolnoma razrušene najrodovitejše pokrajine, ako je zgubila za 45 proc. poljedelske produkcije, ako so ji uničilo 65 proc. njenih rudnikov in skoroda zrušili vso železno industrijo, ako mora na novo postaviti na stotisoče novih gospodarskih poslopij in cela velika mesta, moj Bog, jaz se ne čudim več, ako opi je: plačajte mi storjeno škodo! Saj ni vlada, ki potrebuje milijarde, kmetič je, ki ne ve, kje je stal njegov dom, ki ne ve, kje je bil njegov gozd in njegova njiva, ki je našel planjavo razoranega in premešanega, preostanega in prekopanega ozemlja, prepletenega z žicami, kmetič je, ki prosi za pomoč. Videti se mora lastnooko to puščavo v severni Franciji, potem se nikdo ne bo čudil, ako Francija ne more biti zadovoljna, če se dolžnik vedno odteguje. Pa hoče Nemčijo uničiti, zadušiti! Ako bi ji prizadela toliko škode, kot je ima sama, ako bi onstran Rena vzela toliko, da bi pomagala svojim nesrečnejšem, še to bi ne bilo krivično. Mi bi sicer pomislili Nemce o tem slučaju, a krivica bi to še ne bila, ker Francija vojne ni hotela, zakaj naj pa nosi njeno ljudstvo vojna bremena. Toliko iz objektivnega stališča. Mi ne smemo tega nikdar prezreti, ker ako bi mi bili v istem položaju, bi nemara ravnotako ravnali in bi bili užaljeni, ako bi svet naših upravičenih tožb nehotel poslušati.

Plehar Matic ponuja sedaj Slovincem knjigo "Life and Labors of Rt. Rev. Frederic Baraga", katero je spisal franciškan Verwyst. Ponuja jo seveda iz golega "rodoljublja", ker bržkone "zlatnina" več ne gre, za ceno \$2, reci dveh dolarjev. Hvaležni moramo biti Maticu, da

priporoča Slovincem knjigo; mi pa povemo Slovincem, da lahko kupijo dotično knjigo za \$1.20, torej za 40 proc. ceneje, pri trvdki Diederich-Schaefer, Milwaukee, Wis.

(Nadaljevanje z 1 strani.) narodov, bojo dospeli enkrat ta tedn nemški delegatje k razmotriva-

nju glede reparacijske obveznosti v Cannes, kjer se bo posvetovanje vodilo. Na predpripravih so delovali že nad teden dni razni strokovnjaki, ki so baje že izdelali natančen načrt, po katerem bo mogla Nemčija izpolnovati svoje obveznosti, ki jih ji nalaga mirovna pogodba sklenjena v Versailles. Prvo plačilo, ki ga ho morala plačati zaveznikom bo v znesku 500.000.000 mark v zlatu. Potem se ji bo določilo letna plačila v znesku 1.000.000.000 mark v zlatu.

NESREČA RADI PIJANOSTI.

Blizu 8. cesti in So. Park avenue, se je zadnjo soboto pripetila velika nesreča, ko se je prevrnil naglo dirjajoči avto v katerem so se nahajali štirje pijanci. Opili so se žganja in potem neprevidno vozili. Neki Louis Durabond je pri tej nesreči izgubil po nepotrebnem svoje življenje. Ostali trije pa so težko poškodovani. Take so posledice čezmernega uživanja opojnih pijač.

NAZNANILO ČLANOM "SLOV. PODP. DRUŽBE SV. MOHORJA."

Vsem članom se uljudno naznanja, da se vrši v petek, dne 13. januarja t. l. točno ob pol 8. uri zvečer, izvanredna seja našega društva sv. Mohorja. Vsi člani so najljubše vabljeni, da se te seje zagotovo udeležijo, ker na dnevnem redu bojo zelo važne stvari. Objednem se prosi vsakega člana, da skuša pripeljati na to sejo, vsaj enega novega člana. Z bratskim pozdravom
Leo Mladich, predsednik.

NAROČNIKOM V BLIŽINI!

Vsem naročnikom, ki stanujejo v bližini naše tiskarne naznanjamo, da smo prišli sedaj pošiljati naše liste po raznašalcih. Določena sta dva dečka, ki izvršujeta ta posel. Kdor bi lista ne dobil prosimo, da nam takoj naznanite, da se bo stvar popravila in list dostavljal na pravi naslov. Kdor se preseli naj blagovoljno naznaniti svoj novi naslov raznašalcem, ali pa upravi lista. Upamo, da bomo stem ustregli našim naročnikom v naši bližini, ker list se jim bo hitreje dostavljal kakor dosedaj po pošti.
Uprava Edinosti.

"KDO VE?"

Dobili smo še sledeče odgovore:
Forest City, Pa. — Jaz pa tako-le mislim: Glasnik S. J. je brat, "Edinost" je pa sestra in se lahko poročita, da se skupaj bojujeta. Sta oba istega očeta in oba iste matere, ker sta oba katoliška. K.

Mrs. Š. iz istega mesta pa misli: Vsi smo bratje in sestre po Adamu. Adam je vseh oče in Eva je vseh mati. (Zato sta vsak ženin in nevesta brat in sestra.)

Ambridge, Pa. — Tukaj imam interesantno kratko povest, katere se malo tika Vašega vprašanja: "Kdo ve?"

Poznala sem zakonski par, ki sta imela enega sina in ta sin se je zaljubil v dekle in to dekle bi bil tudi zelo rad poročil. Ko oče izve mu prepove, češ da to ni mogoče, ker dotično dekle je njegova pol sestra. Sin pusti to dekle in se zaljubi v drugo. Ko oče izve mu zopet prepove, da to ni mogoče, ker je tudi to dekle njegova hči. Sin gre začuden k materi in ji pove, kaj in kako mu je oče povedal. Mati se pa za to ni dosti zmenila, temveč ga je vprašala, če bi se res rad s tim dekletom poročil ali z eno ali z drugo. Seveda je pritrdil. Mati mu je rekla: Dobro! Sin lahko se poroči, ker njen oče ni pravi tvoj oče in ti nisi njegov pravi sin. In, tako se je res poročil z drugo.

Kako je bilo to mogoče? Tako, da sta bila ta dva samo polbrat in polsestra.

Mrs. S. V. Cleveland, O. — Tu Vam pošiljam rešitev ugank, katere ne more nihče rešiti: Ako se udovec in udova poročita pa imata od prejšnjega zakona vsak svoje otroke. Tako otroci so bratje in sestre, pa se vendar lahko poročijo. Terezija Pestotnik. (Prav ste rešili! — Urednik.)

SLOVENCEM V CHICAGI!

Tem potom naznanjamo slovenski javnosti v Chicagi, da se je ustanovila na Silvestrov večer, dne 31. decembra 1921. na ustanovnem sestanku chikaških rojakov "SLOVENSKA PODPORNÁ DRUŽBA SV. MOHORJA."

Chikaški rojaki smo že delj časa videli potrebo take družbe med nami. Zato smo se tudi na Silvestrov večer sešli k posvetovanju, in ker smo bili vsi brez razlike za ustanovitev take družbe, smo isto ustanovili in spravili k življenju.

Takoj ob ustanovitvi se je vpisalo v družbo nepričakovano lepo število chikaških Slovencev. Vpisavanje se nadaljuje in rojaki še vedno prihajajo k vpisovanju. Na ustanovni seji Slovenske podporne družbe sv. Mohorja se je sklenilo, da se bo do prihodnje seje ta mesec sprejemalo člane v društvo brez vsakih ceremonij. Plača se samo \$1.00 kot pristop, in s tem postanete član Slov. Podpor. družbe sv. Mohorja. Ta ugodnost pa je seveda na razpolago samo do prihodnje seje. Potem se bo določilo novo smer, za pristopovanje k družbi.

Rojaki že dolgo smo govorili o takem društvu. Sedaj pa je ustanovljeno in ga imate v svoji sredi. Naš namen je podpirati člane v slučaju bolezni. To je naš edini namen in tega se bomo držali, kolikor mogoče. Za 50 centev na mesec dobite ako ste bolni \$1.00 dnevne podpore. Mesečni assessmentov bo 50 centov drugih naklad in prispevkov ne bo. S tem upamo da je dana prilika vsem tistim, ki bi bili radi zavarovani za slučaj bolezni za malo več kot so, pa jim ta prilika ni bila dana dosedaj. Sedaj pa imate društvo, ki Vam nudi to priliko in Vas prisrčno vabi v svojo sredo. Vse kar je potreba je, da se zgledate pri družbenemu tajniku, mu javite svoje ime in plačate pristop. Kdor hoče kakih nadaljnjih pojasnil, so mu vedno na razpolago pri družbenemu predsedniku ali tajniku.

Na ustanovnem sestanku se je takoj izvolilo družbeni odbor, ki bo posloval za leto 1922. V odbor so bili izvoljeni sledeči:

Predsednik Leo Mladich, 1929 W. 22nd Place.

Podpredsednik Albin Zakrajšek, 1959 W. 21st Place.

Tajnik John Jerich, 1849 W. 22nd Street.

Zapisnikar Silvester Hrastar, 2018 W. 21st Place.

Blagajnik John Petrovič st., 1920 W. 22nd Street.

Nadzorni odbor: Michael Staniša, Andrew Glavach in Michael Koren. — Družbeni organizator Frank Augustin.

Društvo bo zborovalo vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani sv. Štefana ob pol 2 uri popoldne.

"DARUJTE LETOS SVOJ NOVOLETNI DAR ZAPUŠČENI DECI MLADINSKIH DOMOV V STARI DOMOVINI!"

DR. J. V. ŽUPNIK.

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair avenue in Corner E. 62nd Street, nad Sloven. Banko. Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7, let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

Hiše in farme.

Prodajava hiše v različnih krajih mesta in farme v Illinois, Ind., Michigan, in Wisconsin. Zavarujeva hiše, pohištva in avtomobile. Izdelujeva notarska dela za tukaj in za stari kraj. Pošiljava denar v staro domovino. Pregledujeva abstrakte in druga te vrste dela. — Prodajava bonde in mortgage.

MLADICH & VERDERBAR,

1334 West 18th Street,

Chicago, Ill.

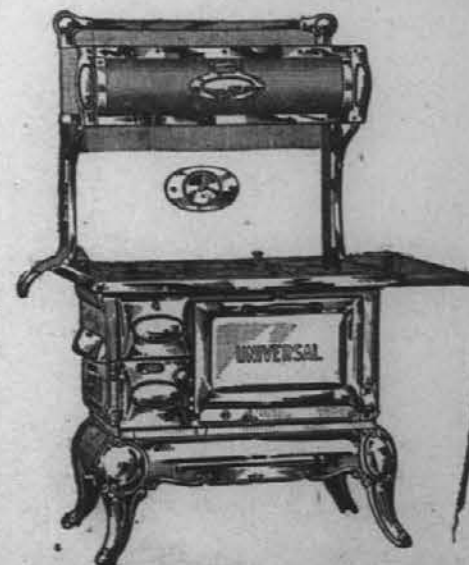
John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

W. Szymanski.

Vodim uspešno že tri-in-trideset let svojo dobro založeno trgovino z raznim pohištvo. — Vsa, ki poizkusi pri meni, je moj stalen odjemalec. Tako boste tudi Vi, ako le enkrat poizkusite in se prepričate o kakovosti mojega blaga. V zalogi imam najtinejše postelje, naslanjace, kumjnsko pohištvo in sploh vso pohištveno opremo.

Predno si kupite pohištvo drugje pridite in oglejte si mojo trgovino, ki je Vam vedno na razpolago.

Se priporočam vsem Jugoslovanom!

1907 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO ILL.

PHONE: CANAL 597.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

"Govori, dragi Pizo, — kaj pa je? Oh, ti me nečeš slišati", kriči deček in neusmiljeno vleče sosedu.

"Potrpi govornik!" Tako so tudi imenovali Kaja, zaradi njegovega izrednega govorniškega daru. "No čuj! Prišla sta njegov stari sluga in lanist Tel. Tel drži v vsaki roki eno palico, več kakor seženj dolgo. Gornji del je debel in črn, spodnji pa tenek in se sveti, kakor da bi bil iz kovine. Stari sluga pa nosi roženo svetilko. Vendar, ali vidim prav? Tam stoji Tiberij cezar in me kliče naj pridem dol. Oprosti me — moram iti. Pizo vstane in se poda po majhnih stopnicah dol.

Kako bom pa vedel sedaj, kaj se godi?" zakliče izpriena mladika plemenitega debla, ko je Pizo odšel. "Ravno tako je, kakor bi mi kdo iztrgal desno oko! Tale Herod Agripa govori tako počasi in z grdim judovskim naglasom. Mora se latinsko se le učiti. — Sedaj suženj se spomni svoje dolžnosti: Ti moraš vse videti in mi povedati. Ali je Pizo že dol?"

"Ravno zaseda enega prostih konj."

"Kaj novega drugače? Ali je jezdec že na Sejanu?"

"So ne, moj princ. Vzel je ravno kar palice, ki jih je nosil Tel v roko in sicer na tanjšem koncu. Zdaj daje Tiberij povelje, da se arena izprazni. O, bogovi! zdaj se bo kmalu odločilo. O moj dragi rešitelj, zdaj bi rad dal za te svobodo in življenje —"

"Zopet nič ne poveš, kaj dela. Se morda celo obnavlja?"

"Kaj še, moj princ. Jaz trepečem zanj, on pa zase ne. Zdaj stoji komaj seženj daleč od Sejanovega levega boka. Gleda na Tiberija. Oh, usmiljenje, takoj bo dano znamenje!"

"Govori, suženj! Kaj se godi?"

"Žival trepeti po celim životu. Njene nosnice se tresejo in široko odpirajo, sapa puha iz njih kakor ogenj in oči se mu iskre krvavorudeče. sedaj je sklonil svojo pošastno glavo —"

"A mož, a jezdec?! Spet smrtna tišina!"

Cezar Tiberij vzdigne svojo roko.

V tem trenutku zadoni dolgozategnjen, mozeg pretresujoči glas trompete skozi obširni prostor. Vse strepeta in zadržuje sapo.

Potem zagrmí velikanski vrišč pohvale: vse kriči, se smeje, razgraja v divjem neredu. Nekoliko trenutkov posluša deček ta vrišč kakor omamljen, ko se pa spomni, da ne more videti vzroka tega splošnega navdušenja, ga popade divja jeza. Z obema rokama zgrabi Klavdija in ga treše z vso močjo, kar jo je imel in kriči nad njim skripavim glasom od same jeze: "Ali si izgubil svoj jezik! Ali hočeš, da te dam zadaviti, kakor pred kratkem onega psa?" in se trudi zastoj preupiti nastalo upitje. "Kaj se godi? Kaj se vrši tu doli?"

"Oprostite moj princ! Vse nas je iznenadilo — bilo je prelepo! — Ko je tremba še donela odkril se je mladi vitez in pozdravil cezarja in Tiberija. Potem je pomignil staremu slugi, ki je stopil z svetilko k njemu; vzjel je dolgi palici v eno roko in ju prižgal na svetilki. Celi gornji del, čevlji na globoko gorite zdaj z jasnim plamenom. Na to je stopil tesno k konju, čakal na znamenje in zdaj — kakšna velikanska moč in spretnost je zato potrebna! — sedel je po dobrouspelem skoku na hrbtno živali. V levi drži bakljo, z desno je zgrabil vajeti in jih v trenutku imei med zobmi. S zobmi ga toraj hoče brzdati. Čudovito! Sedaj še le zapazim nenavadna stremena pletena iz usnja. Ravno vtikuje noge vanje. Sedaj je vzletel v desnico — o bogovi! — grozovit trenutek je prišel! — Vse je pripravljeno. — Dobro božanstvo, stoj mi na strani, da ne bom imel njegovega mladega življenja na svoji vesti!"

"Kaj klepetáš! Povej mi rajši, kako izgleda konj."

"Zlovoljno, pogubonosno, divje in plačno se ogleduje. Zdi se da je opazil bližino ognja. Vitez drži baklji v razprostrtih rokah enako daleč od konja. Čudovita misel! Klavdij, kaj takega bi tebi nikdar ne padlo v glavo! Zdaj odvezujejo jermenja. Nagobčnik je padel na zemljo. Boj med človekom in konjem se začne. Kakor kak polbog sedi na njem, trdno, mirno, s plemenitim, samozavestnim izrazom v licu! Grozna žival!"

Zopet je Klavdij pozabil, zakaj da je pravzaprav tukaj. A otrok ga je hitro opomnil, čeravno ne ravno prav ljubeznjivo. V tem je pa skoraj neprestano donel pohvalni klic množice: Euge! euge! (Dobro, dobro!) po gledališču.

"Ali ste slišali, kako se je Sejan zopet spustil na sprednji nogi? Postavil se je skoraj navpično na zadnji nogi in se je zdelo, da hoče nekaj časa tako stati. Njegov prvi poizkus. Vsak drugi bi bil zdrsnil doli, a ta sedi kakor prirasel. — Zdaj je vdrl s zadnjima nogama visoko v zrak. Zdaj razbija in se vpenja zopet, ali vitez sedi mirno. Nikdar se še ni videlo tukaj kaj podobnega."

"In jaz — samo jaz ne morem tega videti! O, moje oči, moje oči!" zakliče malič ves razburjen. "O, če bi bila zver moja, razsekal bi jo na drobne kosce!"

"Danes, danes bom dobil svojo prostost!" zakliče suženj navdušeno poln občudovanja. — In njemu, njemu se ne bo zgodilo nič žalega, on bo zmagal! Varujte, ohranite ga, dobri bogovi! — Peklenska zver! Sedaj poskuša na drug način. Obrnila je svojo glavo nazaj in poželjive oči plamte zlobno. — Strašno zobovje se beli — ali baklje — baklje mu zapirajo pot. — Razdražen je vsled nenavadenega odpora. — Krivi hrbet, kakor jezna mačka. A jezdec sedi trdno na ti grbi. Zdaj vdari kakor obsejen z vsemi štirimi v zrak. Zdi se, da spoznava, da je našel mojstra, katerega ne more kar poljubno posaditi na pesek. — zdaj — zdaj enkrat na zadnjih nogah, potem na kolenih, zdaj vdari z vsemi štirimi — vse mogoče poskuša — a vse, vse zastoni!"

"Oh, samo trenutek ga moram videti! To je neverjetno!" In jel je zopet trgal obveze, dokler ga ni prisilila huda bolečina, da je začel glasno jokati.

"Da," nadaljuje Klavdij, "ogonj učinkuje! Kako modra misel! Kdo se je vendar to izmislil? Celo živali pušcave se ga boje. Oh, princ, ali slišite vdarec njegovih kopit? Ukroten je — zmagan! O, vi večni, prost sem, prosti smo, — rešeni in srečni! — Ali slišite njegov enakomerni tek? Neverjetno, a resnično! Sejan, tisti grozni Sejan je, ki voljno in pohlevno teka po areni, vodita ga pa ona plamena, ki sta gotovo iznajdba bogov. Hitreje in hitreje teče. Strani mu trepečete, pot curi z njega, pene mu teko iz gobca, arena postaja pretesna za mogočno žival, a za še mogoč; nejšega jezdec — potrebuje neomejen prostor, da pokažeta vso svojo moč! — Dirjata proti izhodu. Konj dirja iz vseh moči. Daleč proč, zunaj sta. Benigna, Benigna! zastoka suženj in veselja prevzet pade kakor omamljen na klop. Od same razburjenosti je bil, kakor razbit.

V BOJU PROTI TUBERKULOZI.
New York (Jugoslav. Oddelek F. L. I. S.) — Tekom tega meseca se prodajajo po vseh Združenih Državah takozvani Christmas Seals, to so božične znamke v vrednosti enega centa. Vsako je gotovo že videl te znamke, v kateri se pod sliko božičnega moža (Santa Claus) objemajočega dva otročička, nahaja dvostruki rdeči križ. Mnogo ljudi je dobilo kupček takih po pošti s prošnjo, naj naslovnik pošlje kupnino oziroma povrne neuplačene znamke. Naj nikdo ne obotavlja kupiti te znamke, kajti malokdaj gre cent za tako dobro svrhu, kot oni, ki se izdaje za nakup božičnih znamk; ta cent velja za boj proti največjemu sovražniku in morilcu človeštva — proti tuberkulozi.

Dvostruki rdeči križ je znak ameriške organizacije, ki uspešno vede boj proti tuberkulozi, National Tuberculosis Association. Je razvidno iz besed, ki jih je Dr. Herman M. Biggs, zdravstveni poverjenik države New York, nedavno spregovoril na svojem predavanju v Academy of Medicine v mestu New York. Kar on pravi o delovanju te prekorne organizacije v državi New York, velja več ali manj tudi glede drugih držav.

"Vladni uradi — je rekel Dr. Biggs — ne morejo sami biti kos takemu velikanskemu problemu, kot je preprečitev in kontrola tuberkuloze. Le vzvišen idealizem posameznikov in njih delovanje more doseči uspehe. Ni mogoče pokazati potom statistike, kaj je organizacija proti tuberkulozi dosegla v mestu in državi New York tekom svojega petnajstletnega delovanja. Ali brezdvomno je organizacija igrala bistveno vlogo v izvanredno uspešni kampanji, ki ima za posledico, da se je letos le v mestu New York rešilo 12,000 ljudi od smrti in preprečilo 100,000 slučajev tuberkuloze, in da je letos v državi New York smrtno razmerje bilo tako, da umre na leto 97 ljudi izmed 100,000, dočim pred 15 leti jih je umiralo 130. Organizacije proti tuberkulozi so radi tega obvarovale ljudstvo pred nepreračunljivo množino bede, trpljenja in siromaštva."

ZNAMENITI SLUČAJI STAROSTI.

Zdravnik iz Atchison, Kans., nam je pisal na 30. novembra 1921. in sicer: "Neka stara gospa tukaj, pri devetdesetih ob tem božiču, je hodeči oglas za Trinerjeva zdravila zozinom koliko so storila ta za njo." In dva tedna pozneje nam je Mr. Louis Jedlicka pisal iz Temple, Tex.: "Jaz sem 76 let star in moja žena pa 70. In če bi ne živela Trinerjevega grenkega vina, pa bi solnce zatonilo našim življenjem že dolgo pred tem. Toda Trinerjevo grenko vino naju drži še zdrava in gibčna." — Brez vprašanja je, da kdor pazi na svoj želodec, čreva in redno prebavo, ima najboljše zdravje in gibčnost. V Delhi, provinca v Indiji se smatra za sramoto umreti pred 80 let starosti. Kako je to mogoče? Opazovanja dokazujejo, da ljudstvo v Delhi pazi najbolj na svoje želodce. Trinerjevo grenko vino je zdravilo, ki izčisti želodec in čreva na najbolj naraven način brez škípanja ali drugih neprijetnih simptomov. Kupite ga takoj v vaši lekarni ali trgovcu s zdravili in ga stalno držite na domu.

"STE SE ŽE ODZVALI PROSEČEMU KLICU BEDNE DECE MLADINSKIH DOMOV?"

ZA HIŠNO DELO

bi rad dobil pošteno slovenko. Ako katero veselí naj se osebno ali pa pismeno zglašiti na doli navedenem naslovu. Istotako se zmenimo radi plače osebno ali pa pismeno:

JOSEPH ŽABKAR,

1928 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko

Rojaki, Slovenci, podpirajte tr- vaš list, zato jih podpirajte i vi!
govce ki oglašajo svoje blago in tr-
govine v našem listu. Oni podpirajo

OGLASI V "EDINOSTI" SO
NAJCENEJŠI.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI ODVETNIK

Dve Pisarne: v So. Chicago in v Chicago.

Naslov pisarne v So. Chicago:

9206 Commercial Avenue.

Telephone: So. Chicago 0599.

Uradujemo na So. LaSalle St.

Soba: 1101-19.

Telephone: Central 8610.

Za sestanek se obrnite telefonično na So. Chicago 0599.

W. F. KOMPARE

SLOVENSKI NOTAR

Prodaja zemljišča. Zavaruje hiše pohištvo in druge stvari proti ognju. Prodaja parobrodne listke in pošilja denar v staro domovino.

9206 Commercial Ave.

Phone: So. Chicago 0599.

So. Chicago, Ill.

POZOR — Krasni Stenski katoliški **KOLEDAR** za leto 1922. Kolar ima 14 strani na vsaki strani so različne krasne slike, strani so široke 9 in pol palca, in dolge 16 in pol palca. Tako lepega kolarja še niste imeli v hiši. Cena je 25c s poštarino. Pošlite matizem, za rane, opeklino, bule, turve, kraste, grinte, lišaje, mozulce, Za lase, za siwe lase, moške brke, za prahute na glavi, za reupostne znamke.

srab in solčnate pike, kurje oči, bradovice, potne noge, ozeblino in še veliko drugih zdravil pišite takoj po cenik ga pošljem zastonj.

JACOB WAHCIC,

6702 BONNA AVE. N. E.

CLEVELAND, O.

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Priporočam Slovincem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salato olje, doma narejeno kisel zelje, importirani holandski mak, sveži kostanj in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše salato olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank Schonta, lastnik.

Vaši domovi bodo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in ogledajte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, hladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znancu za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street,

Phone: Canal 5190.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrajše ženitovanske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němceček FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.